



Skont l-Avukat Ġenerali Rantos, il-bastimenti privati li jeżerċitaw attività regolari ta' riċerka u ta' salvataġġ fil-baħar jistgħu jkunu sugġetti għal kontroll ta' konformità man-normi internazzjonali mwettaq mill-Istat tal-port

Skont id-dritt tal-Unjoni, l-Istat tal-port jista' jadotta miżuri ta' detenzjoni meta l-irregolaritajiet ikkonstatati jipprezentaw riskju manifest għas-sigurtà, is-saħħa jew l-ambjent

Sea Watch hija organizzazzjoni umanitarja mingħajr skop ta' lukru li għandha s-sede tagħha f'Berlin (il-Ġermanja). Hija għandha bħala għan, b'mod partikolari, l-attività ta' riċerka u ta' salvataġġ fil-baħar u teżerċita din l-attività fl-ibħra internazzjoni tal-Baħar Mediterran permezz ta' bastimenti li tagħhom hija kemm is-sid kif ukoll l-operatur. Fost dawn il-bastimenti hemm Sea Watch 3 u Sea Watch 4, li jtajru l-bandiera Ġermaniża u li ġew iċċertifikati bħala "bastiment tal-merkanzija ġenerali – polivalenti". Matul is-sajf tal-2020, wara li wettqu operazzjonijiet ta' salvataġġ u wara li żbarkaw il-persuni salvati mill-baħar fil-portijiet ta' Palermo (l-Italja) u ta' Porto-Empedocle (l-Italja), il-bastimenti kienu s-sugġetti ta' spezzjonijiet dettaljati abbord min-naħa tal-Uffiċċji tal-Kap tal-Port ta' dawn iż-żewġ ibliet, minħabba li dawn kienu involuti fl-attività ta' riċerka u ta' salvataġġ fil-baħar filwaqt li ma kinux iċċertifikati għal dan is-servizz u kienu ġabru abbord numru ta' persuni ħafna ikbar minn dak li kienu iċċertifikati għalih. L-ispezzjonijiet irrilewaw ċertu numru ta' nuqqasijiet tekniċi u operattivi, li wħud minnhom kienu jitqiesu li joħolqu riskju manifest għas-sigurtà, għas-saħħa jew għall-ambjent u għaldaqstant iż-żewġ Uffiċċji tal-Kap tal-Port ordnaw id-detenzjoni ta' dawn il-bastimenti.

Wara d-detenzjoni tal-bastimenti inkwistjoni, Sea Watch ipprezentat, quddiem it-Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia (il-Qorti Amministrattiva Reġjonali għal Sicilia, l-Italja), żewġ rikorsi intiżi għall-annullament b'mod partikolari tal-avviżi ta' detenzjoni u tar-rapporti ta' spezzjoni li ppreċedew dawn l-avviżi. Insostenn tar-rikorsi tagħha, Sea Watch sostniet, essenzjalment, li l-Uffiċċji tal-Kap tal-Port li minnhom joriġinaw dawn il-miżuri kienu eċċedew is-setgħat attribwiti lill-Istat tal-port, kif jirriżultaw mid-Direttiva 2009/16¹, interpretata fid-dawl tad-dritt internazzjonali konsuetudinarju u konvenzjonali applikabbli.

Konsegwentement, it-Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia (il-Qorti Amministrattiva Reġjonali għal Sicilia) għamlet domandi preliminari lill-Qorti tal-Ġustizzja sabiex tkun taf jekk id-Direttiva 2009/16 tapplikax għall-bastimenti inkwistjoni iżda wkoll sabiex jiġu kkjarifikati l-kundizzjonijiet u l-portata tas-setgħat ta' kontroll tal-Istat tal-port kif ukoll il-kundizzjonijiet għad-detenzjoni ta' bastiment.

Fil-konklużjonijiet tiegħu pprezentati llum, l-Avukat Ġenerali Athanasios Rantos iqis li **d-Direttiva 2009/16 tapplika għal bastimenti**, bħal dawk inkwistjoni, li, filwaqt li kienu **rreġistrati bħala "bastimenti tal-merkanzija polivalenti"**, jeżerċitaw l-attività ta' riċerka u ta' salvataġġ fil-baħar. Fil-fatt, **id-Direttiva 2009/16 tapplika għal kull bastiment** kif ukoll għall-ekwipaġġ tiegħu li jieqaf f'port jew f'ankraġġ ta' Stat Membru biex iwettaq attività ta' relazzjoni bastiment/port. Huma esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-direttiva, fost il-bastimenti użati għal finijiet mhux

¹ Direttiva tal-Parlament u tal-Kunsill 2009/16/KE tat-23 ta' April 2009 dwar il-kontroll tal-Istat tal-Port (ĠU 2009, L 131, p. 57, u rettifika fil-ĠU 2013, L 32, p. 23), kif emendata.

kummerċjali, unikament kategoriji speċifiċi sew ta' bastimenti, li għalihom il-leġiżlatur ried jillimita l-eċċezzjoni ².

Din il-konstatazzjoni hija kkonfermata, skont l-Avukat Ġenerali, mill-għanijiet tad-**Direttiva 2009/16**, li huma **l-kontribuzzjoni għal tnaqqis radikali fit-trasport marittimu mwettaq bl-għajnuna ta' bastimenti li ma jissodisfawx in-normi** li jbaħħru fl-ilmijiet li jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tal-Istati Membri, sabiex b'mod partikolari **jittjiebu s-sigurtà, il-prevenzjoni tat-tniġġis u l-kundizzjonijiet tal-ħajja u tax-xogħol abbord**.

Fir-rigward tal-**kundizzjonijiet li jiġġustifikaw spezzjoni addizzjonali mill-Istat tal-port**, l-Avukat Ġenerali jqis li huwa evidenti li **bastiment li jittrasporta sistematikament numru ta' persuni ikbar** min-numru massimu ta' persuni li jkunu jistgħu jiġu ttrasportati skont iċ-ċertifikati tiegħu **jista', f'ċerti ċirkustanzi, jippreżenta periklu għal persuni, oġġetti jew l-ambjent**. Tali ċirkustanza tista', b'ħala prinċipju, tikkostitwixxi **"fattur mhux previst"** u li **jiġġustifika "spezzjoni addizzjonali"** fis-sens tad-Direttiva 2009/16. **Madankollu, din hija verifika fattwali, fuq bażi ta' każ b'każ, li għandha ssir mill-qorti nazzjonali**, li ma tistax tillimita ruħha għal konstatazzjoni formali tad-differenza bejn in-numru ta' persuni ttrasportati u dak tal-persuni li t-trasport tagħhom ikun awtorizzat skont iċ-ċertifikati, iżda għandha tevalwa konkretament ir-riskji ta' tali aġir, fid-dawl tal-**obbligu ta' salvataġġ fil-baħar** previst mid-dritt internazzjonali konswetudinarju ³.

F'dak li jikkonċerna **l-portata tal-kontroll tal-Istat tal-port**, l-Avukat Ġenerali jfakkar li **għandha titwettaq spezzjoni dettaljata meta, wara spezzjoni inizjali, ikunu jeżistu "raġunijiet ċari" sabiex wieħed jemmen li l-Istat tal-bastiment ma jissodisfax essenzjalment ir-rekwiżiti ta' ftehim f'dan il-qasam**. F'dan il-każ, ir-"raġuni ċara" tikkonsisti fil-fatt li jkunu ġew ikkonstatati inezattezzi waqt l-eżami taċ-ċertifikati u tad-dokumenti oħra ta' abbord. Tali kontroll ma jistax ikun limitat biss għad-dispożizzjonijiet ta' natura formali previsti miċ-ċertifikati relatati mal-klassifikazzjoni tal-bastiment mill-korp ta' ċertifikazzjoni iżda jikkonċerna pjuttost il-konformità ta' dan il-bastiment mar-regoli kollha konvenzjonali internazzjonali applikabbli fil-qasam tas-sigurtà, tal-prevenzjoni tat-tniġġis u tal-kundizzjonijiet tal-ħajja u tax-xogħol abbord, billi jittieħed inkunsiderazzjoni l-Istat reali tal-bastiment u tat-tagħmir tiegħu kif ukoll l-attivitajiet effettivament eżerċitati minnu u dawk li jkun ġie kklassifikat għalihom. L-Avukat Ġenerali, fil-waqt li jippreċiża li sal-ġurnata tal-lum ma teżistix, fid-dritt tal-Unjoni jew fid-dritt internazzjonali, klassifikazzjoni tal-bastimenti li jwettqu attivitajiet ta' riċerka u ta' salvataġġ fil-baħar, jenfasizza li l-fatt li bastiment ma jintużax skont iċ-ċertifikazzjonijiet tiegħu jista' jikkostitwixxi ksur tad-dispożizzjonijiet dwar il-proċeduri operattivi abbord dan il-bastiment u jista' jinkludi b'mod partikolari periklu għall-persuni, l-oġġetti jew l-ambjent.

Konsegwentement, l-Avukat Ġenerali jikkonkludi fis-sens li l-Istat tal-port jista' jiżgura l-osservanza tal-konvenzjonijiet internazzjonali u tal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni applikabbli fil-qasam tas-sigurtà marittima, tas-sigurtà marittima, tal-protezzjoni tal-ambjent tal-baħar u tal-kundizzjonijiet tal-ħajja u tax-xogħol abbord, billi jieħu inkunsiderazzjoni l-attivitajiet effettivament eżerċitati mill-bastiment, sakemm tali kontroll ma jinċidix fuq il-kompetenza tal-Istat tal-bandiera f'dak li jirrigwarda l-klassifikazzjoni tal-bastiment u lanqas l-osservanza tal-obbligu ta' salvataġġ fuq il-baħar. **Is-sempliċi fatt li bastiment jeżerċita l-attività ta' riċerka u ta' salvataġġ fil-baħar b'mod sistematiku ma jeżentax lil dan il-bastiment milli josserva r-rekwiżiti applikabbli għalih skont id-dritt internazzjonali jew id-dritt tal-Unjoni** u ma jipprekludix li l-imsemmi bastiment ikun suġġett għal miżuri ta' detenzjoni abbażi tal-Artikolu 19 ta' din id-direttiva meta jikser dawn ir-regoli.

² Jiġifieri, il-bastimenti tal-awtoritajiet pubbliċi użati għal finijiet mhux kummerċjali u d-dgħajjes ta' rikreazzjoni użati għal finijiet mhux kummerċjali (Artikolu 3(4) tad-Direttiva 2009/16).

³ L-obbligu ta' salvataġġ fil-baħar, li għandu l-kaptan tal-bastiment abbażi tad-dritt internazzjonali konswetudinarju, huwa sancit b'mod partikolari fl-Artikolu 98 tal-Konvenzjoni dwar id-dritt tal-baħar. Din id-dispożizzjoni, intitolata "Obbligu li tingħata assistenza", hija fformulata kif ġej fil-paragrafu 1 tiegħu: "Kull Stat għandu jkollha lill-kaptan ta' bastiment li jtagħmir il-bandiera tiegħu, sa fejn dan ikun jista' jagħmlu mingħajr ma jesponi lill-bastiment, lill-ekwipaġġ u lill-passiġġieri għal periklu serju: a) li jagħti assistenza lil kull persuna li tinsab fil-baħar u li tkun f'periklu li tintilef; b) li jipproċedi bl-ikbar veloċità possibbli għas-salvataġġ tal-persuni f'diffikultà jekk huwa jkun infurmat bil-bżonn tagħhom ta' assistenza, sa fejn tali azzjoni tista' tkun raġonevolment mistennija minnu".

NOTA: Il-konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali ma jorbtux lill-Qorti tal-Ġustizzja. Ir-rwol tal-Avukat Ġenerali huwa li jipproponi lill-Qorti tal-Ġustizzja, b'mod kompletament indipendenti, soluzzjoni ġuridika għall-kawżi li jkunu ġew assenjati lilu. L-imħallfin tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-preżent bdew jiddeliberaw fuq dan il-każ. Is-sentenza ser tingħata iktar 'il quddiem.

NOTA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti, lill-qorti tal-Istati Membri fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew li tiddeċiedi dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma taqtax il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssib soluzzjoni għall-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qorti nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

Dokument mhux uffċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-[test sħiħ](#) tal-konklużjonijiet jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih jingħataw il-konklużjonijiet

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355